

novca svoga **Almoša** (1091—1095). Uto stiže u Ugarsku papinski legat kardinal Teuzo, a taj je bez sumnje donio Ladislavu nepovoljan odgovor Urbana II., jer samo tako može se objasniti sigurna činjenica, što se tada (potkraj 1091.) ogorčeni kralj pridružio njemačkomu caru Henriku IV. i Urbanovu protupapi Klementu III. (Witbertu).

Hrvatski kralj Petar (1093—1097). Skoro potom pošlje i Aleksije u dalmatinske gradove kao svoga opunomoćenika carskoga sevasta **Guifreda**, sina onoga kneza Amika, koji je nekoć zarobio kralja Slavića¹, a taj združi opet stari temat dalmatinski s carstvom, a možda je podjedno i utjecao na hrvatsko prekogvozdanosko plemstvo, protivno kralju Ladislavu, da se je složilo oko kralja **Petra** (1093—1097)². Kralj Ladislav nije više poslije 1091. dolazio u prekodravsku Hrvatsku, no da je što jače priveže uz Ugarsku, osnova 1094. biskupiju zagrebačku, a prvim joj biskupom posvećen je Čeh imenom Duh.

Malo prije smrti kralja Ladislava (29. jula 1095.) vrati se Almoš iz prekodravske Hrvatske u Ugarsku, bilo opozvan od kralja Ladislava, bilo da je morao uzmaći ispred prekogvozdanoskoga hrvatskoga kralja Petra. Još pred smrt odredi Ladislav Almošu kao hercegovinu (ducatus) zemlju s lijeve obale Tise, a nasljednikom svojim na ugarskom prijestolju učini starijega sinovca **Kolomana**.

Novi ugarski kralj Koloman izmiri se prije svega s papom Urbanom II. (ljeti 1096.), a onda se odluči, da povede vojnu na hrvatskoga kralja Petra, kojemu je Knin bio prijestolnicom. U taj čas bješe bizantinski car Aleksije zabavljen prolazom križara kroz Carigrad i Malu Aziju, pa tako nikako nije mogao da pomogne Dalmaciji i Hrvatskoj. Sve, što je mogao učiniti, bilo je, da je dalmatinski temat predao u upravu i zaštitu duždu mletačkomu. Međutim se Koloman zaručio s južnoitalskom princesom Buzilom, kćerkom hercega Rogera, vjernoga i odanoga privrženika pape Urbana II. Kad se na proljeće 1097. zaputila Buzila morem iz Palerma put Ugarske, započeo je i Koloman rat. Nešto južnije od donje Kupe, a na sjevernom podnožju Gvozda, došlo je krajem aprila ili početkom maja 1097. do bitke,

¹ U bizantinsku službu ušao je knez Guifred još 1083.

² Da je bio od roda ili plemena Svačićeva, dakle Petar Svačić, ne samo da nema nikakova dokaza, nego je to neosnovana kombinacija jednoga našega historika iz druge polovice XIX. vijeka. Mnogo je vjerojatnije, da je kralj Petar bio sinovac kralja Slavića, kojemu su se porodični posjedi nalazili u Poljicima između Spljeta i Omiša.